

ÎNCHEIERE

11 mai 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Tamara Chișca-Doneva
Iurie Bejenaru
Aliona Miron

examinând cererea depusă de Asociația Obștească „Investitorii Casei cu Stele din str. Ginta Latină 8” cu privire la strămutarea examinării chestiunii strămutării cauzei la o altă instanță egală în grad,

în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de Asociația Obștească „Investitorii Casei cu Stele din str. Ginta Latină 8” împotriva Președintelui Republicii Moldova și Aparatului Președintelui Republicii Moldova cu privire la anularea actelor administrative,

c o n s t a t ă :

La 12 ianuarie 2022, AO „Investitorii Casei cu Stele din str. Ginta Latină 8” a depus acțiune în contenciosul administrativ împotriva Președintelui Republicii Moldova și Aparatului Președintelui Republicii Moldova, solicitând anularea decretului Nr. 2203 din 21 aprilie 2009 privind numirea lui Andronic Adela, Burdujan Gheorghe, Diaconu Mihail, Melniciuc Oleg, Movilă Vitalie și Țurcan Ion în funcția de judecător până la atingerea plafonului de vîrstă, ca fiind emis cu încălcarea prevederilor art. 11 alin.(1) din Legea Nr.544 din 20 iulie 1995 cu privire la statutul judecătorului, în condițiile în care Andronic Adela, Burdujan Gheorghe, Diaconu Mihail, Melniciuc Oleg, Movilă Vitalie și Țurcan Ion nu au activat 5 ani ca judecatori, numiți în această funcție pentru prima dată pe un termen de 5 ani, anularea decretului Nr.306 din 26 iulie 2017 privind numirea lui Natalia Iordachi și Valentina Suruceanu în funcția de judecător până la atingerea plafonului de vîrstă, ca fiind emis cu încălcarea prevederilor art. 11 alin.(1) din Legea Nr.544 din 20 iulie 1995 cu privire la statutul judecătorului, în condițiile în care doamnele Natalia Iordachi și Valentina Suruceanu nu au activat 5 ani ca judecatori, numiți în această funcție pentru prima dată pe un termen de 5 ani, suspendarea executării decretelor emise ulterior în privința lui Andronic Adela, Burdujan Gheorghe, Diaconu Mihail, Melniciuc Oleg, Movilă Vitalie și Țurcan Ion, deoarece acestea au fost emise în baza decretului Nr.2203 din 21 aprilie 2009, care este ilegal și suspendarea executării decretului Nr.306

din 26 iulie 2017 privind numirea lui Natalia Iordachi și Valentina Suruceanu în funcția de judecător până la atingerea plafonului de vârstă.

La 1 februarie 2022, AO „Investitorii Casei cu Stele din str. Ginta Latină 8” a depus cerere privind strămutarea cauzei de contencios administrativ la o altă instanță de judecată, din motiv că, printre magistrații în privința cărora se solicită anularea decretelor privind numirea în funcția de judecător până la atingerea plafonului de vârstă, se regăsesc și judecătorii Judecătorei Chișinău, Iordachi Natalia și Melniciuc Oleg. La rândul său, ultimul activează în aceeași instanță cu judecătorul Barbacaru Igor, care urmează să soluționeze prezenta cauză.

Prin încheierea din 3 februarie 2021 a Judecătorei Chișinău, sediul Rîșcani, cauza a fost transmisă Curții de Apel Chișinău, pentru soluționarea chestiunii strămutării cauzei la o altă instanță de judecată egală în grad.

La 11 februarie 2022, cauza a fost repartizată, în mod aleatoriu, prin intermediul PIGD, judecătorului Curții de Apel Chișinău, Mîra Ghenadie, care potrivit dispoziției nr. 42 din 30 decembrie 2021 „Privind componența colegiilor și constituirea completelor de judecată din cadrul Curții de Apel Chișinău pentru anul 2022” a Președintelui interimar al Curții de Apel Chișinău, face parte din completul de judecată nr. 8, specializat în examinarea acțiunilor în contencios administrativ din cadrul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău, constituit din următorii magistrați: Bostan Angela (președinte), Dașchevici Grigore și Mîra Ghenadie (judecători).

Prin încheierea din 17 februarie 2022 a Curții de Apel Chișinău a fost respinsă cererea depusă de AO „Investitorii Casei cu Stele din str. Ginta Latină 8” cu privire la strămutarea cauzei la o altă instanță egală în grad.

Prin încheierea din 4 aprilie 2022 a Judecătorei Chișinău, sediul Rîșcani, cauza, din oficiu, a fost transmisă Curții de Apel Chișinău, pentru soluționarea chestiunii strămutării cauzei la o altă instanță de judecată egală în grad.

La 8 aprilie 2022, cauza a fost repartizată, în mod aleatoriu, prin intermediul PIGD, judecătorului Curții de Apel Chișinău, Dașchevici Grigore, care potrivit dispoziției nr. 10 din 5 aprilie 2022, de modificare a dispoziției nr. 42 din 30 decembrie 2021 „Privind componența colegiilor și constituirea completelor de judecată din cadrul Curții de Apel Chișinău pentru anul 2022” a Președintelui interimar al Curții de Apel Chișinău, face parte din completul de judecată nr. 8, specializat în examinarea acțiunilor în contencios administrativ din cadrul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău, constituit din următorii magistrați: Mîra Ghenadie (președinte), Bostan Angela și Dașchevici Grigore (judecători).

La 12 aprilie 2022, prin intermediul poștei electronice, AO „Investitorii Casei cu Stele din str. Ginta Latină 8” a solicitat strămutarea examinării chestiunii strămutării cauzei la o altă instanță egală în grad, invocând că în prezenta cauză sunt vizați magistrații Diaconu Mihail și Țurcan Ion care activează în aceeași instanță cu judecătorul raportor Dașchevici Grigore, în

asemenea circumstanțe nepărtinirea judecătorilor Curții de Apel Chișinău ar putea fi știrbită de circumstanțele cauzei.

Cauza a fost remisă Curții Supreme de Justiție, pentru examinarea cererii cu privire la strămutarea examinării chestiunii strămutării cauzei la o altă instanță egală în grad.

Studiind materialele cauzei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră necesar de a respinge cererea depusă de AO „Investitorii Casei cu Stele din str. Ginta Latină 8” cu privire la strămutarea examinării chestiunii strămutării cauzei la o altă instanță egală în grad.

În motivarea concluziei enunțate se rețin următoarele argumente.

În conformitate cu prevederile art. 189 alin. (1) din Codul administrativ, orice persoană care revendică încălcarea unui drept al său prin activitatea administrativă a unei autorități publice poate înainta o acțiune în contencios administrativ.

Totodată, în temeiul art. 35 din Legea nr. 514 din 6 iulie 1995 privind organizarea judecătorească, fiecare curte de apel își exercită competența într-o circumscripție care cuprinde mai multe judecătării. Curțile de apel, judecătoriile din circumscripția lor, localitatea lor de reședință sunt prevăzute la anexa nr. 3.

La rândul său, în anexa nr. 3 a Legii nr. 514 din 6 iulie 1995, circumscripția în care își exercită competența Curtea de Apel Chișinău, include judecătoriile Chișinău, Orhei, Strășeni, Criuleni, Hîncești, Anenii Noi, Căușeni, Ungheni.

În continuare, Colegiul reține că art. 198 alin. (3) din Codul administrativ, reglementează expres cazurile când poate fi dispusă strămutarea acțiunii în contencios administrativ de la instanța în a cărei competență este dată prin lege cauza, la o altă instanță de același grad.

Astfel, potrivit normei enunțate, instanța ierarhic superioară decide, printr-o încheiere nesuscetibilă de recurs, strămutarea acțiunii în contencios administrativ la o altă instanță de judecată dacă instanța competentă nu poate adopta o hotărâre: a) când, din motivul recuzării sau abținerii unui sau mai multor judecători ori din alte motive întemeiate, substituirea judecătorilor devine imposibilă; b) când, din cauza unor circumstanțe excepționale, nu poate funcționa o perioadă îndelungată.

Reieșind din norma legală pre-citată în coroborare cu norma invocată de AO „Investitorii Casei cu Stele din str. Ginta Latină 8” în susținerea cererii cu privire la strămutarea examinării chestiunii strămutării cauzei la o altă instanță egală în grad (art. 43 alin. (2) lit. f) din Codul de procedură civilă), rezultă că în materia acțiunilor în contencios administrativ, spre deosebire de materia acțiunilor civile, legiuitorul nu a prevăzut dreptul instanței ierarhic superioare de a strămuta o cauză aflată în procedura instanței ierarhic inferioare din motiv că ar exista bănuieli că nepărtinirea judecătorilor ar putea fi știrbită de circumstanțele cauzei sau de calitatea participanților la proces.

Pentru aceste motive, instanța ierarhic superioară nu este îndreptățită să strămute o cauză de contencios administrativ decât în cazurile expres prevăzute de art. 198 alin. (3) din Codul administrativ. Or, o altă practică ar fi de natură să învingă principiul imutabilității competenței jurisdicționale și teritoriale.

Respectiv, ținând cont de faptul că la 1 aprilie 2019 a intrat în vigoare Codul administrativ al Republicii Moldova, aprobat prin Legea nr. 116 din 19 iulie 2018, iar începând cu această dată, legiuitorul a optat pentru principiul aplicării imediate a noilor reglementări procedurale, completul specializat pentru examinarea acțiunilor de contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că motivele invocate de AO „Investitorii Casei cu Stele din str. Ginta Latină 8” în cererea cu privire la strămutarea examinării chestiunii strămutării cauzei la o altă instanță egală în grad în temeiul prevederilor art. 43 alin. (2) lit. f) din Codul de procedură civilă, nu pot fi acceptate, deoarece acestea nu sunt prevăzute de art. 198 alin. (3) din Codul administrativ.

De altfel, din sensul logico-juridic al art. 198 alin. (3) din Codul administrativ, rezultă că cauza poate fi strămutată la o altă instanță egală în grad doar în cazul în care, din motivul intervenirii unor circumstanțe întemeiate, a devenit imposibilă formarea unui complet de judecată.

În condițiile speței, nu s-au stabilit circumstanțe ce ar face imposibilă substituirea judecătorilor Curții de Apel Chișinău și formarea unui complet de judecată care să examineze cererea AO „Investitorii Casei cu Stele din str. Ginta Latină 8” de strămutare a examinării chestiunii strămutării cauzei la o altă instanță egală în grad.

Totodată, aplicarea acestor temeuri nu poate fi modelată ca un mijloc flexibil din partea participanților la proces, de dezinvestire a instanței judecătorești și/sau a judecătorului competent pentru examinarea acțiunii/cererii cu care a fost investită/investit conform legii.

La fel, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ reține că în vederea asigurării dreptului participanților la proces la o instanță de judecată imparțială în materia acțiunilor în contencios administrativ, garantat de art. 6 alin. (1) din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, legiuitorul a prevăzut la art. 202 din Codul administrativ, dreptul participanților la proces de a înainta cerere de recuzare în baza temeiurilor prevăzute la art. 49 și 50, din același cod. Or, după cum s-a reiterat, numai în situația când din motivul recuzării mai multor judecători ai Curții de Apel Chișinău, substituirea judecătorilor ar deveni imposibilă, instanța ierarhic superioară ar avea dreptul să strămute prezenta cauză la o altă instanță egală în grad, situație ce în prezent nu se atestă.

Din considerentul că un prim aspect al procesului echitabil este îndeplinirea justiției de către „un tribunal investit de lege”, adică în primul rând având competență clar stabilită de legea națională, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție, ajunge la concluzia de a respinge cererea depusă de AO „Investitorii Casei cu

Stele din str. Ginta Latină 8” cu privire la strămutarea examinării chestiunii strămutării cauzei la o altă instanță egală în grad.

Or, conform art. 197 din Codul administrativ, nimeni nu poate fi lipsit de dreptul judecării procesului de către instanța în a cărei competență este dată prin lege cauza, cu excepțiile expres stabilite de lege, excepții care nu sunt prevăzute la caz.

În conformitate cu art. 198 alin. (3) din Codul administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se respinge cererea depusă de Asociația Obștească „Investitorii Casei cu Stele din str. Ginta Latină 8” cu privire la strămutarea examinării chestiunii strămutării cauzei la o altă instanță egală în grad, în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de Asociația Obștească „Investitorii Casei cu Stele din str. Ginta Latină 8” împotriva Președintelui Republicii Moldova și Aparatului Președintelui Republicii Moldova cu privire la anularea actelor administrative.

Încheierea nu se supune niciunei căi de atac.

Președintele ședinței,
judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

judecătorii

Iurie Bejenaru

Aliona Miron